

جمهوری اسلامی ایران
سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

موافقت نامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره پژوهشی

نشریه شماره ۳۴۱۹

معاونت امور فنی
دفتر امور فنی و تدوین معیارها

۱۳۷۹

انتشارات سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ۷۹/۰۰/۶۱

ریاست جمهوری
سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
دفتر رئیس

بِسْمِ اللَّهِ تَعَالَى

شماره: ۱۰۵/۱۶۷۰-۵۴/۲۷۵۳	به دستگاه های اجرایی، سازمان های مدیریت و برنامه ریزی استانها
تاریخ: ۱۳۷۹/۵/۲۴	و واحدهای خدمات مشاوره پژوهشی
موضوع: موافقت نامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره پژوهشی	
<p>به استناد ماده ۲۳ قانون برنامه و بودجه، آیین نامه استانداردهای اجرایی طرح های عمرانی و در چهارچوب نظام فنی و اجرایی کشور (مصوبه شماره ۲۴۵۲۵/ت/۱۴۸۹۸ هـ، مورخ ۱۳۷۵/۴/۴ هیأت وزیران)، این دستورالعمل از نوع گروه اول مذکور در ماده هفت آیین نامه یاد شده، در یک صفحه، صادر می گردد. تاریخ مندرج در ماده هشت آیین نامه مذکور در مورد این دستورالعمل ۱۳۷۹/۱۰/۱ است.</p> <p>به پیوست، موافقت نامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره پژوهشی، ابلاغ می گردد. رعایت کامل مفاد این دستورالعمل از طرف دستگاههای اجرایی، مهندسان مشاور و دیگر عوامل در طرحها و پروژه هایی که تمام یا بخشی از هزینه اجرای آنها از محل اعتبارات طرحهای عمرانی تأمین می گردد، الزامی است.</p>	
<p>محمد رضا عارف رئیس هیأت مدیره معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان</p>	

دستورالعمل نحوه تکمیل و تنظیم موافقتنامه، شرایط عمومی و پیوستهای قراردادهای خدمات مشاوره پژوهشی و مقررات مربوط به آنها

۱- موافقتنامه

- ۱-۱- اطلاعات مربوط به موافقتنامه باید به طور کامل و روشن در محل های پیش بینی شده درج شود. تغییر دادن، کاستن عبارت ها یا کلمه هایی از موافقتنامه یا افزودن به آن مجاز نیست و تنها محل های خالی باید تکمیل شود.
- ۱-۲- در مقدمه موافقتنامه باید عنوان رسمی یا قانونی دو طرف قرارداد درج شود.
- ۱-۳- در ماده یک موافقتنامه، برای درج موضوع قرارداد باید موضوع پژوهش درج شود.
- ۱-۴- مبلغ قرارداد در ماده ۴ درج می شود.
- ۱-۵- نمایندگان مجاز دو طرف قرارداد باید تمام صفحه های موافقتنامه را امضا و برحسب مورد مهر کنند.

۲- شرایط عمومی

- ۲-۱- شرایط عمومی باید بدون تغییر در قراردادها مورد استفاده قرار گیرد. تغییر، کاهش یا افزایش مطالبی به آن مجاز نیست. تنها صفحه آخر شرایط عمومی در محل تعیین شده به وسیله نمایندگان مجاز دو طرف امضا و مهر می شود.
- ۲-۲- در اجرای ماده ۲۲-۲، در دستگاه های اجرایی که تابع هیچ یک از وزارتخانه ها نیستند، مانند سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان تربیت بدنی و دیگر سازمانها و نهادهایی که اجرای طرح های عمرانی را به عهده دارند، انتخاب هیأت سه نفره به منظور بررسی فسخ قرارداد و موافقت با فسخ قرارداد در عهده بالاترین مقام سازمان یا نهاد مربوط در مرکز می باشد.

۳- پیوستها

- ۳-۱- شرح موضوع پژوهش با توجه به شرح عملیات موافقتنامه مربوط و مشخصات طرح، به نحوی که دامنه و محدوده خدمات مشخص باشد، در پیوست ۱ درج شود.
- ۳-۲- نحوه محاسبه مبلغ قرارداد به تفکیک حق الزحمه برای هر فصل و هزینه های انجام آزمایش و تامین تجهیزات و یا خرید مصالح و مواد (در صورت نیاز) در پیوست ۳ آورده شود.
- ۳-۳- در پیوست ۵ موارد زیر درج شود:
  - ۳-۳-۱- اطلاعات و مدارکی که علاوه بر موارد تعیین شده در شرایط عمومی، کارفرما باید در اختیار مشاور پژوهشی قرار دهد.
  - ۳-۳-۲- تسهیلات ویژه ای مانند محل اسکان و وسیله نقلیه و یا امکانات آزمایشگاهی که قرار است در موارد خاص از طرف کارفرما در اختیار مشاور پژوهشی قرار گیرد.

فهرست مطالب

شماره صفحه

شرح

۳	ماده ۱. تعاریف و مفاهیم
۴	ماده ۲. شروع و تنفیذ قرارداد
۵	ماده ۳. حدود خدمات و تغییرات آن
۵	ماده ۴. برنامه زمانی انجام خدمات
۵	ماده ۵. پیشرفت کار
۶	ماده ۶. کارکنان مشاور
۶	ماده ۷. نمایندگان
۶	ماده ۸. دقت و کوشش
۷	ماده ۹. استانداردها و دستورالعملهای فنی و پژوهشی
۷	ماده ۱۰. اقدامهای مشاور که نیاز به تایید کارفرما دارد
۷	ماده ۱۱. نحوه تسلیم و تایید مدارک و گزارشها
۸	ماده ۱۲. تسهیلات برعهده کارفرما
۹	ماده ۱۳. تضمین حسن انجام کار
۹	ماده ۱۴. پرداخت مبلغ قرارداد
۹	ماده ۱۵. نحوه پرداخت
۱۰	ماده ۱۶. پیش پرداخت
۱۰	ماده ۱۷. صورت حساب نهایی و تسویه حساب
۱۱	ماده ۱۸. تغییرات مدت خدمات و مبلغ قرارداد
۱۲	ماده ۱۹. خسارت تاخیر
۱۲	ماده ۲۰. تعلیق
۱۳	ماده ۲۱. خاتمه دادن به قرارداد
۱۴	ماده ۲۲. فسخ قرارداد

۱۵	ماده ۲۳. حل اختلاف
۱۵	ماده ۲۴. مالیات، بیمه و سایر حقوق و عوارض قانونی
۱۶	ماده ۲۵. مسئولیت مشاور
۱۶	ماده ۲۶. ممنوعیت قانونی
۱۷	ماده ۲۷. حوادث قهری
۱۷	ماده ۲۸. انتقال به غیر
۱۷	ماده ۲۹. رعایت مقررات ایمنی
۱۷	ماده ۳۰. مالکیت مدارک و نتایج پژوهش
۱۸	ماده ۳۱. ابلاغها
۱۸	ماده ۳۲. زبان قرارداد
۱۸	ماده ۳۳. قانون حاکم بر قرارداد

موافقتنامه

موضوع قرارداد
مهندس مشاور

شماره
تاریخ

موافقتنامه

موافقتنامه حاضر همراه با اسناد و مدارک موضوع ماده ۲ آن که مجموعه‌ای غیرقابل تفکیک می‌باشد و از این پس "قرارداد" نامیده می‌شود، در تاریخ ..... در ..... بین ..... که از این پس کارفرما نامیده می‌شود، از یک سو و واحد خدمات مشاوره پژوهشی ..... به شماره ثبت ..... و کد اقتصادی ..... که از این پس مشاور نامیده می‌شود از سوی دیگر طبق مقررات و شرایطی که در اسناد و مدارک این قرارداد درج شده، منعقد می‌گردد.

ماده ۱- موضوع قرارداد

موضوع قرارداد عبارت است از:

.....
که جزییات آن در پیوست ۱ تعیین شده است.

ماده ۲- اسناد و مدارک

این قرارداد شامل اسناد و مدارک زیر است:

۱-۲- موافقتنامه حاضر

۲-۲- شرایط عمومی

۳-۲- پیوستها:

پیوست ۱- شرح موضوع قرارداد

پیوست ۲- شرح خدمات طبق پیشنهاد (Propsoal) تصویب شده

پیوست ۳- مبلغ قرارداد، روش محاسبه و نحوه پرداخت آن

پیوست ۴- برنامه زمانی کلی

پیوست ۵- شرایط خصوصی

پیوست ۶- مشخصات افراد پژوهشگر همراه با سوابق کاری و پژوهشی

۴-۲- اسناد تکمیلی که حین انجام خدمات، در چارچوب قرارداد و به منظور اجرای آن به

مشاور ابلاغ شده یا بین طرفین قرارداد مبادله می‌شوند.

۵-۲- مدارک و گزارشهای تایید شده

ماده ۳- مدت

مدت انجام خدمات پژوهش موضوع قرارداد که شروع و تنفیذ آن طبق ماده ۲ شرایط

عمومی قرارداد است، با توجه به برنامه زمانی کلی (پیوست ۴) پیشنهادی مشاور برابر .....

ماه است.

مدت یاد شده تابع تغییرات موضوع ماده ۱۸ شرایط عمومی قرارداد خواهد بود.

ماده ۴- مبلغ قرارداد

مبلغ قرارداد برای انجام خدمات برابر..... ریال
شامل اجزای زیر است:

۴-۱- حق الزحمه خدمات .....ریال

۴-۲- هزینه آزمایشها و تامین مواد و مصالح و تجهیزات .....ریال

۴-۳- نحوه تعیین مبلغ قرارداد و روش پرداخت آن براساس دستورالعملهای مربوط در پیوست ۳ درج می شود و هزینه مربوط به هر فصل نیز مشخص می گردد.

ماده ۵- تعهدات طرفین قرارداد

۵-۱- مشاور متعهد است خدمات پژوهشی خود را طبق اسناد و مدارک قرارداد، در ازای دریافت مبلغ قرارداد انجام دهد و اعلام می نماید که دارای توان و تشکیلات لازم برای انجام این کار است .

۵-۲- کارفرما متعهد به انجام وظایفی است که در اسناد و مدارک قرارداد برای او معین شده است و نیز متعهد می شود که در ازای انجام خدمات موضوع قرارداد، مبلغ قرارداد مربوط را طبق اسناد و مدارک قرارداد به مشاور پرداخت کند.

ماده ۶- نشانی

نشانی کارفرما:

نشانی مشاور:

هرگاه یکی از طرفین قرارداد نشانی خود را تغییر دهد باید ۱۵ روز قبل از تاریخ تغییر، نشانی جدید خود را به طرف دیگر اعلام کند تا وقتی که نشانی جدید به طرف دیگر اعلام نشده است، مکاتبات به نشانی قبلی ارسال خواهد شد و دریافت شده تلقی می گردد.

ماده ۷- تعداد نسخه های قرارداد

این قرارداد در ..... نسخه تنظیم شده و به امضای دو طرف قرارداد رسیده و یک نسخه از آن به مشاور ابلاغ شده است و همه نسخه های آن اعتبار یکسان دارند.

نماینده مشاور
نام و نام خانوادگی
مهر و امضا

نماینده کارفرما
نام و نام خانوادگی
امضا

شرایط عمومی

شرایط عمومی

ماده ۱- تعاریف و مفاهیم

۱-۱- پژوهش :

- فعالیتهای نظام یافته با ویژگیهای زیر را پژوهش گویند :

- ایجاد نظریه های جدید علمی و فنی
- ارتقای سطح دانش علمی و فنی
- گسترش دانش علمی و فنی
- یافتن کاربردهای جدید برای دانش علمی و فنی موجود

۱-۲- قرارداد :

مجموعه اسناد و مدارک غیرقابل تفکیک به شرح ماده ۲ موافقتنامه است، که برای انجام خدمات موضوع قرارداد بین دو طرف مبادله می شود.

۱-۳- موافقتنامه :

سندی است که در آن مشخصات اصلی قرارداد مانند مشخصات دو طرف، موضوع، مدت، مبلغ قرارداد و تعهدات دو طرف بیان شده است و باید به امضای هر دو برسد.

۱-۴- شرایط عمومی :

مفاد همین متن است که مقررات و شرایط عمومی حاکم بر قرارداد را تعیین می کند.

۱-۵- شرایط خصوصی :

شرایط خصوصی شرایط ویژه ای است که به منظور تکمیل شرایط عمومی، با توجه به وضعیت و ماهیت موضوع قرارداد تنظیم می شود. موارد درج شده در شرایط خصوصی هیچگاه نمی تواند مواد شرایط عمومی را نقض کند یا اثر مالی جداگانه داشته یا تعهدات را افزایش دهد.

۱-۶- کارفرما :

شخصیتی حقوقی است که قرارداد را امضا می کند و انجام خدمات موضوع قرارداد را به مشاور واگذار می نماید. جانشینان قانونی و نمایندگان مجاز کارفرما در حکم کارفرما هستند.

۱-۷- مشاور :

طرف دیگر امضاکننده قرارداد است که انجام خدمات موضوع قرارداد را تعهد می کند. جانشینان قانونی و نمایندگان مجاز مشاور در حکم مشاور هستند.

۱-۸- خدمات :

عبارت از فعالیتهای پژوهشی و اقداماتی است که در اجرای موضوع قرارداد از سوی مشاور تعهد شده است.

۱-۹- فصل :

قسمتی از شرح خدمات است که به نتیجه مشخص و قابل ارائه منتهی شود.

۱-۱۰- مدارک و گزارشها:

گزارشها، مستندات، نقشه‌ها، دستورالعمل‌ها، مشخصات فنی، کتابچه‌های محاسبات فنی و نظایر آن هستند که در انجام پژوهش موضوع قرارداد برحسب مورد از سوی مشاور تهیه می‌شود.

۱-۱۱- مبلغ قرارداد:

عبارت است از مبلغ حق الزحمه (مبالغی که بابت کارکرد افراد پژوهشی و بالاسری آن پرداخت می‌شود)، به اضافه هزینه‌هایی که بابت انجام آزمایش و تامین تجهیزات و خرید مصالح و مواد (در صورت نیاز) پرداخت می‌شود.

۱-۱۲- برنامه زمانی کلی:

برنامه‌ای است که زمان شروع و پایان فصلهای مختلف پژوهش را برحسب ماه نشان می‌دهد.

۱-۱۳- برنامه زمانی تفصیلی:

برنامه‌ای است که زمان شروع و پایان هر یک از فعالیتهای پژوهشی درج شده در شرح خدمات را به تفصیل و در چارچوب برنامه زمانی کلی نشان می‌دهد.

۱-۱۴- روز، ماه، تاریخ‌ها، مفرد و جمع، عنوانها:

۱-۱۴-۱- روز و ماه براساس تقویم شمسی و تاریخها طبق تقویم رسمی کشور است.

۱-۱۴-۲- هر جا که معنای عبارت ایجاب کند. کلمات مفرد معنای جمع و کلمات جمع معنای مفرد دارند.

۱-۱۴-۳- عنوانهای به کار رفته در موافقتنامه یا شرایط عمومی و دیگر قسمت‌های اسناد و مدارک قرارداد، تنها به منظور راهنمایی و آگاهی از مفاد اسناد و مدارک است و نمی‌توان در تفسیر اسناد و مدارک قرارداد، از آنها استفاده کرد.

۱-۱۴-۴- اصطلاحاتی که در این ماده نیامده است، طبق قانون برنامه و بودجه و ضوابط آن تعریف می‌شود.

ماده ۲- شروع و تنفیذ قرارداد

۱-۱- این قرارداد از تاریخ مبادله آن (ابلاغ از سوی کارفرما) نافذ است.

۲-۲- شروع پژوهش پس از ابلاغ قرارداد از سوی کارفرما و دریافت پیش‌پرداخت است.

ماده ۳- حدود خدمات و تغییرات آن

- ۳-۱- کارفرما می‌تواند هنگام انجام کار، خدمات مشاور را در حد متعارف و در چارچوب موضوع قرارداد با رعایت مفاد بند ۳-۲ تغییر، افزایش یا کاهش دهد.
- ۳-۱-۱- چنانچه به کار بستن نظر کارفرما هنگام انجام دادن پژوهش و یا بررسی مدارک و گزارشهای آن، موجب تغییر مصوبات قبلی و انجام خدمات اضافی شود، مشاور موظف است با رعایت مفاد بند ۳-۲ خدمات اضافی را انجام دهد.
- ۳-۱-۲- مشاور می‌تواند در صورت لزوم تغییرات در شرح وظایف و یا حدود خدمات را در فصلهای پایان یافته، با ذکر دلایل و جزییات آن و با رعایت مفاد بند ۳-۲ به کارفرما پیشنهاد کند.
- ۳-۲- هرگاه طبق بندهای یادشده، تغییراتی در حدود خدمات موضوع قرارداد ضرورت یابد، در هر مورد مشاور مدت و مبلغ انجام تغییرات را به کارفرما گزارش می‌کند. کارفرما حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز با بررسی گزارش مشاور، در مورد مدت و مبلغ انجام تغییرات با مشاور مذاکره و توافق می‌کند و پس از توافق کارفرما تغییرات را ابلاغ می‌نماید.
- ۳-۳- خدمات مربوط به اصلاح نتایج پژوهش و گزارشهای مشاور که ناشی از نقص انجام خدمات موضوع قرارداد باشد، مشمول خدمات اضافی بندهای ۳-۱ و ۳-۲ نیست و انجام آن به عهده مشاور است.

ماده ۴- برنامه زمانی انجام خدمات

- ۴-۱- برنامه زمانی کلی انجام خدمات در پیوست ۴ آمده است.
- ۴-۲- پس از ابلاغ قرارداد، در صورتی که در پیوست ۴ مدتی تعیین نشده باشد، برنامه زمانی تفصیلی هر فصل در چارچوب برنامه زمانی کلی، تا یک هشتم مدت قرارداد یا یک ماه، هر کدام کمتر است، از سوی مشاور تهیه و برای کارفرما ارسال می‌شود کارفرما تا ۱۵ روز پس از دریافت برنامه زمانی تفصیلی، نظر خود را درباره تصویب و یا اصلاح آن اعلام می‌کند. هرگونه تغییر در برنامه زمانی تفصیلی با توافق دو طرف مجاز خواهد بود.

ماده ۵- پیشرفت کار

مشاور در پایان هر ماه و یا زمانهای تعیین شده در برنامه زمانی تفصیلی، گزارش پیشرفت خدمات موضوع قرارداد را در دو نسخه به کارفرما تسلیم می‌کند. در این گزارش، میزان کارهای انجام شده، تأخیر و علل آنها، راه‌حل‌های لازم برای رفع موانع و مشکلات کار پیشنهاد می‌گردد و کارفرما تا ۱۵ روز نظر خود را نسبت به گزارش یاد شده اعلام می‌کند، در غیر این صورت مفاد گزارش تأیید شده تلقی می‌گردد.

ماده ۶- کارکنان مشاور

- ۱-۶- همه کسانی که به منظور اجرای خدمات موضوع قرارداد به صورت دائم یا موقت به هزینه مشاور و برای او خدماتی را انجام می دهند، کارکنان مشاور شناخته می شوند و مسئولیت عملکرد آنها در مورد خدمات موضوع قرارداد به عهده مشاور است.
- ۲-۶- قبل از شروع کار، مشاور موظف است فهرست همکاران پژوهشی خود که فاقد سوابق سوء حرفه ای باشند را برای انجام خدمات موضوع قرارداد طبق پیوست ۶ به همراه وظایف، تخصص، تجارب پژوهشی و میزان فعالیت هر یک، برای کارفرما ارسال کند.
- ۳-۶- مشاور تنها با نظر کارفرما می تواند افراد معرفی شده را تغییر دهد.
- ۴-۶- در صورتی که انجام خدمات موضوع قرارداد، مستلزم استفاده از خدمات اتباع خارجی باشد، مشاور در استفاده از خدمات آنها قوانین و مقررات ناظر بر کار اتباع خارجی در ایران را رعایت می کند و اسناد مربوط به مجوز اقامت و کار آنها را به کارفرما تسلیم می نماید.
- ۵-۶- مشاور نمی تواند کارکنان شاغل کارفرما و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور را بدون کسب مجوز قبلی از دستگاه مربوط، برای انجام خدمات موضوع این قرارداد، به کار گیرد.
- ۶-۶- به کارگیری کارکنان شاغل مشاور از سوی کارفرما برای بررسی خدمات موضوع این قرارداد، ممنوع است.

ماده ۷- نمایندگان

۱-۷- نمایندگان کارفرما

- ۱-۱-۷- کارفرما پس از مبادله قرارداد، نماینده یا نمایندگان خود را با تعیین حدود اختیارات، به مشاور معرفی خواهد کرد.
- ۲-۱-۷- دستورها و مدارکی که به وسیله نماینده کارفرما، در محدوده اختیارات تفویض شده به وی، به مشاور ابلاغ می گردد، در حکم ابلاغ کارفرما است، بدیهی است با تغییر نماینده کارفرما دستورهای ابلاغ شده و یا مدارک امضا شده به وسیله نمایندگان قبلی معتبر است.

۲-۷- نماینده مشاور

- پس از مبادله قرارداد، مشاور نماینده یا نمایندگان خود را با ذکر حدود اختیارات به کارفرما معرفی می کند.

ماده ۸- دقت و کوشش

- ۱-۸- مشاور باید خدمات موضوع این قرارداد را منطبق با اصول علمی و فنی و با استفاده از

آخرین دست‌آوردهای جهانی و با به‌کارگیری حداکثر مهارت و دقت به وسیله کارکنانی که واجد صلاحیت تخصصی و پژوهشی هستند، انجام دهد و پژوهش وی باید از هر جهت جامع و کامل باشد.

ماده ۹- استانداردها و دستورالعمل‌های فنی و پژوهشی

۹-۱- سیستم اندازه‌گیری آحاد در تمامی اسناد و مدارک فنی و پژوهشی، متریک خواهد بود، مگر آن که بنا به ضرورت، سیستم اندازه‌گیری دیگری در پیوست ۵ تعیین شده باشد و یا هنگام پژوهش درباره آن توافق شود.

۹-۲- مشاور باید در انجام پژوهش و تنظیم گزارشها، از دستورالعملهای سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و سایر استانداردهای معتبر استفاده کند. در صورت موجود نبودن موارد یاد شده از دستورالعملهای معتبر که در پیوست شماره ۵ تعیین شده است یا بعداً توافق می‌شود، استفاده کند.

ماده ۱۰- اقدامات مشاور که نیاز به تأیید کارفرما دارد

هرگاه مشاور هنگام انجام کار، برای تعیین نحوه ادامه کار، جلسه یا جلسات هماهنگی را به منظور اخذ تصمیمات راهبردی ضروری بداند، موظف است موضوع را طی گزارش توجیهی برای کارفرما بفرستد. کارفرما تا ۱۵ روز از تاریخ دریافت گزارش، نسبت به تشکیل جلسه اقدام می‌کند و تصمیمات را در صورت جلسه‌ای تنظیم و بی‌درنگ به مشاور ابلاغ می‌نماید. چنانچه کارفرما در مهلت تعیین شده نسبت به تشکیل جلسه و ابلاغ تصمیمات اقدام نکند، مشاور خود تصمیم‌گیری نموده و نتیجه را به کارفرما اعلام می‌کند.

ماده ۱۱- نحوه تسلیم و تأیید مدارک و گزارشها

۱۱-۱- مشاور گزارش و نتایج پژوهش خود را برای هر فصل در پایان مدت مربوط و یا در مقاطعی که در برنامه زمانی تفصیلی پیش‌بینی شده است، ابتدا در دو نسخه همراه با نسخه‌ای به صورت نرم‌افزاری به کارفرما تسلیم می‌کند. کارفرما پس از دریافت مدارک و گزارشهای یاد شده، ظرف مدت یک ماه یا مدت پیش‌بینی شده در برنامه زمانی تفصیلی، آنها را بررسی و نظر صریح و روشن خود را با ذکر موارد در یک نوبت اعلام می‌کند.

۱۱-۲- چنانچه کارفرما مدارک و گزارشها را تأیید کند، مشاور مدارک و گزارشهای تأیید شده را در دو نسخه به همراه نسخه نرم‌افزاری و راهنمای آن و نیز خلاصه گزارشها به کارفرما تسلیم می‌کند. در صورت اعلام نظر اصلاحی از سوی کارفرما نسبت به مدارک و گزارشها، مشاور موظف است ظرف مدت یک ماه یا ده درصد مدت تعیین شده برای آن فصل، هر کدام که بیشتر باشد، براساس نظر کارفرما موارد را اصلاح کرده و مدارک را در چهار نسخه تهیه و به

همراه خلاصه گزارشها به کارفرما تسلیم نماید تا کارفرما آنها را تایید و ابلاغ کند. تجاوز از این مدت مشمول کاهش حق الزحمه درج شده در قرارداد است، مگر اینکه کارفرما با افزایش مدت قبلاً موافقت کرده باشد.

۱۱-۳- در مواردی که نظر اصلاحی اعلام شده از سوی کارفرما منطبق با نظر مشاور نباشد، مشاور با ارسال گزارش توجیهی، دلایل خود را برای بررسی مجدد به کارفرما اعلام می‌کند. چنانچه کارفرما همچنان بر نظرات اعلام شده خود اصرار داشته باشد، مشاور موظف به اصلاح مدارک و گزارشهای خود، براساس نظر کارفرما خواهد بود. مسئولیت این نوع تصمیم‌گیریها بر عهده مشاور نیست.

۱۱-۴- در صورتی که کارفرما ظرف مدت تعیین شده نظر خود را در مورد مدارک و گزارشهای مشاور اعلام نکند، مشاور نظر کارفرما را استعمال می‌نماید و چنانچه تا ۱۵ روز از تاریخ دریافت استعمال، همچنان نظری از سوی کارفرما اعلام نشود، گزارشها و مدارک ارسالی تصویب شده تلقی می‌گردد.

۱۱-۵- مدارک و گزارشهای تصویب شده هر فصل، مبنای کارهای بعدی است و مشاور حق الزحمه مربوط را براساس قرارداد دریافت می‌کند.

۱۱-۶- مشاور باید به پیوست هر یک از گزارشها، چکیده‌ای از آن را تهیه و به کارفرما تسلیم کند. همچنین در خاتمه کار پژوهش، گزارشی شامل مقدمه، تاریخچه، روش انجام و نتایج بدست آمده را تهیه و به کارفرما تسلیم می‌کند.

۱۱-۷- مشاور تعهد می‌نماید، با دستگاه اجرایی، سازمان یا نهاد دیگری با شرح خدمات موضوع قرارداد حاضر، طرف قرارداد، قرار نگیرد.

ماده ۱۲- تسهیلات بر عهده کارفرما

کارفرما تدابیر و مساعدتهای لازم را برای تسهیل کار مشاور در مورد خدمات موضوع قرارداد به ویژه در موارد زیر براساس درخواست مشاور فراهم می‌کند:

۱۲-۱- در اختیار قرار دادن اطلاعات مربوط طبق مندرجات شرایط خصوصی و به صورت رایگان

۱۲-۲- مجوز ورود کارکنان مشاور به مناطق ممنوع در رابطه با طرح پژوهشی

۱۲-۳- روادید ورود و مجوز خروج و پروانه اقامت و مجوز کار کارکنان خارجی مورد نیاز و همچنین اخذ گذرنامه و روادید برای کارشناسان ایرانی

۱۲-۴- ارتباط و تشریک مساعی با وزارتخانه‌ها، سازمانها و سایر مؤسسات

۱۲-۵- ترتیب امور مربوط به تهیه لوازم و وسایلی که تهیه و توزیع آن در انحصار دولت باشد.

۱۲-۶- ترتیب امور مربوط به تهیه، ورود و ترخیص لوازم، وسایل، کتب، نشریات، نرم‌افزارها و اقلامی از این قبیل که تهیه آن در داخل کشور مقدور نباشد.

۷-۱۲- تسهیلات ویژه‌ای که طبق پیوست ۵ قرارداد باید توسط کارفرما در اختیار مشاور قرار گیرد.
۸-۱۲- تمامی هزینه‌های اقدامهای موضوع بندهای ۱۲-۳ تا ۱۲-۶ بر عهده مشاور است.

ماده ۱۳- تضمین حسن انجام کار

۱-۱۳- برای حصول اطمینان از حسن انجام کار، ۱۰ درصد از هر پرداخت مشاور، به عنوان تضمین حسن انجام کار، کسر و نزد کارفرما نگهداری می شود.

۲-۱۳- در صورت فسخ قرارداد طبق ماده ۲۲، تضمین حسن انجام کار به نفع کارفرما ضبط می شود.

۳-۱۳- تضمین یادشده باید پس از تایید مدارک و گزارشهای موضوع خدمات و در زمان تسویه حساب نهایی طبق ماده ۱۷ آزاد شود.

ماده ۱۴- پرداخت مبلغ قرارداد

مبلغ قرارداد بابت انجام خدمات موضوع قرارداد که براساس دستورالعملهای مربوط طبق پیوست شماره ۳ تعیین شده است، از سوی کارفرما و با رعایت مفاد قرارداد به مشاور پرداخت می شود.

ماده ۱۵- نحوه پرداخت

۱-۱۵- ۸۵ درصد مبلغ قرارداد در طول مدت انجام خدمات تا زمان تسلیم نتایج و گزارش به صورت اقساط براساس پیشرفت کار، طبق برنامه زمانی که در پیوست ۳ تعیین و توافق شده است، پرداخت می شود.

۲-۱۵- قسط آخر باقیمانده مبلغ قرارداد پس از تایید گزارش پژوهش طبق ماده ۱۷ پرداخت می شود.

۳-۱۵- زمان پرداخت حق الزحمه خدمات اضافی، موضوع بند ۳-۲، حسب مورد به تناسب پیشرفت کار و با توافق دو طرف تعیین می شود.

۴-۱۵- هر یک از اقساط قرارداد طی صورت حسابی که توسط مشاور تهیه و تسلیم کارفرما می شود، پس از رسیدگی از سوی کارفرما پرداخت می گردد.

۵-۱۵- کارفرما موظف است ظرف مدت ۱۵ روز پس از دریافت صورت حساب، آن را مورد بررسی قرار داده و پس از کسر کسور قانونی و قراردادی ضمن ارسال یک نسخه از صورت حساب تأیید شده، همراه با مستندات مربوط برای مشاور، مبلغ آن را پرداخت کند.

۶-۱۵- هرگاه مشاور نسبت به اصلاحات اعمال شده از سوی کارفرما در مورد صورت حساب معترض باشد، اعتراض خود را با ذکر دلیل و ارائه مستندات حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز از تاریخ دریافت صورت حساب اصلاح شده، به کارفرما اعلام می کند تا مورد رسیدگی قرار گیرد. هرگاه کارفرما همچنان بر اعمال اصلاحات اعلام شده، اصرار داشته باشد، باید نسبت

به پرداخت آنچه مورد قبول اوست اقدام کند. در این حالت، مشاور می تواند نسبت به مبلغ مزاد مورد نظر خود از طریق ماده ۲۳ اقدام کند و در صورت محق بودن، اصل مبلغ به علاوه خسارت تأخیر تأدیه طبق بند ۱۵-۷ را دریافت می کند.

۱۵-۷- در صورتی که کارفرما در پرداخت تمام یا بخشی از هر یک از صورت حساب های تأیید شده بیش از یک ماه از تاریخ دریافت آن تأخیر کند، برای جبران خسارت مزاد بریک ماه، اضافه بر اصل مبلغ تأخیر شده مبلغی معادل حاصلضرب نرخ سود سپرده سرمایه گذاری بلندمدت پنجساله (مورد عمل در بانکهای کشور) در مبلغی که پرداخت آن به تاخیر افتاده، به مشاور پرداخت می کند. حداکثر زمان مشمول پرداخت این خسارت سه ماه است. در صورت افزایش مدت، مشاور می تواند طبق بند ۲۱-۸-۲ درخواست خاتمه قرارداد نماید.

ماده ۱۶- پیش پرداخت

۱۶-۱- به درخواست مشاور، کارفرما ۲۵ درصد از مبلغ اولیه قرارداد را به عنوان پیش پرداخت، بدون کسر کسور قانونی در مقابل سفته یا هرگونه تضمین معتبر دیگر، به مشاور پرداخت می کند. این مبلغ هنگام پرداخت اقساط قرارداد به تناسب کسر و تضمین مشاور به همان نسبت آزاد می شود.

۱۶-۲- در صورت خاتمه و یا فسخ قرارداد، چنانچه در تسویه حساب نهایی، مشاور بابت پیش پرداخت به کارفرما بدهکار باشد، موظف است مبالغ بدهکاری را پرداخت کند و گرنه کارفرما از طریق قانونی نسبت به دریافت مطالبات خود از محل سپرده ها، تضمینها و مطالبات مشاور، با اخذ هزینه های مربوط اقدام می نماید.

ماده ۱۷- صورت حساب نهایی و تسویه حساب

۱۷-۱- صورت حساب نهایی پس از تایید گزارش پژوهش از سوی مشاور تهیه و به منظور تایید به کارفرما ارسال می شود. این صورت حساب شامل مبلغ قرارداد و مبالغی که براساس مواد قرارداد به آن اضافه یا از آن کسر می شود، کسور قانونی، پرداخت های قبلی یا علی الحساب، افزایش یا کاهش خدمات، هزینه های تطویل و تعلیق، خسارت و نتایج ناشی از دعاوی رسیدگی و قطعی شده و نظایر آن است. صورت حساب نهایی که به ترتیب یاد شده تنظیم می گردد، ظرف پانزده روز از تاریخ دریافت بوسیله کارفرما رسیدگی و تایید می شود.

۱۷-۲- در صورتی که صورت حساب یاد شده نیاز به اصلاح داشته باشد، کارفرما اصلاحات مورد نظر خود را در جلسه ای که طی مدت یاد شده با مشاور تشکیل می دهد، مطرح نموده و با مشاور توافق می کند.

۱۷-۳- صورت حساب توافق شده بوسیله دوطرف قطعی بوده و اعتراض نسبت به آن وارد نیست و

مبنای تسویه حساب نهایی مشاور قرار می‌گیرد، در این حالت برحسب مورد به شرح بندهای زیر عمل خواهد شد، و گرنه طبق مفاد بند ۱۵-۶ عمل می‌شود.

۱۷-۴- هرگاه مشاور براساس صورت حساب نهایی بستانکار شناخته شود، تضمین حسن انجام کار او بی‌درنگ طبق ماده ۱۳ آزاد و مطالبات وی حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز پس از تأیید صورت حساب نهایی پرداخت می‌گردد.

۱۷-۵- هرگاه مشاور براساس صورت حساب نهایی بدهکار شود، ظرف مدت ۱۵ روز از تاریخ تأیید صورت حساب، بدهی خود را به کارفرما می‌پردازد. در این صورت بی‌درنگ تضمین حسن انجام کار او آزاد می‌شود و چنانچه از این پرداخت خودداری کند، کارفرما حق دارد از محل سپرده‌ها، تضمینها و مطالبات مشاور، طلب خود را دریافت کرده و سپس باقیمانده مبلغ تضمین حسن انجام کار او را آزاد نماید و اگر مبالغ مذکور برای وصول مطالبات کافی نباشد، طبق قوانین جاری کشور حق خواهد داشت، مطالبات خود را از سایر دارایی‌های او وصول کند.

ماده ۱۸- تغییرات مدت خدمات و مبلغ قرارداد

مدت قرارداد در صورت پیش آمدن هر یک از موارد زیر می‌تواند با پیشنهاد هر یک از دو طرف تغییر یابد. در چنین مواردی مشاور باید با توجه به مفاد ماده مربوط، تغییرات لازم در مدت و مبلغ قرارداد، براساس مبانی قرارداد، و تأثیر آن بر روی خدمات انجام شده و برنامه زمانی و نیز پیامدهای مالی آن را تعیین نموده و طی گزارشی به کارفرما اعلام کند. کارفرما حداکثر ۱۵ روز پس از دریافت گزارش، نظر خود را اعلام خواهد کرد. نتایج طی صورت جلسه‌ای تنظیم و ملاک عمل قرار می‌گیرد.

در پایان مدت اولیه قرارداد، مجموعه تغییرات مدت ناشی از بندهای زیر، در صورت جلسه‌ای به عنوان کاهش یا تمدید مدت در اسناد و مدارک قرارداد منظور می‌گردد. در صورت عدم توافق دو طرف در مورد میزان انواع تاخیرها، موضوع بنا به درخواست هریک از دو طرف طبق ماده ۲۳ رسیدگی می‌شود.

۱۸-۱- تغییر حدود خدمات

۱۸-۲- بروز تأخیر به عللی خارج از قصور مشاور

۱۸-۳- وقوع حوادث قهریه و بروز شرایط اضطراری

۱۸-۴- تعلیق کارها از طرف کارفرما

۱۸-۵- تأخیر غیرمجاز از سوی مشاور

ماده ۱۹- خسارت تأخیر

۱۹-۱- بابت تأخیر غیر مجاز مشاور، خسارتی معادل حاصلضرب مجموع مدت تأخیر غیر مجاز در مبلغ قرارداد تقسیم بر مدت قرارداد و حداکثر تا بیست درصد مبلغ قرارداد، از مشاور دریافت می شود.

۱۹-۲- برای تأخیرهای مجاز مبلغی معادل ۵۰ درصد متوسط حق الزحمه ماهانه در مجموع ماههای اضافه شده به حق الزحمه اضافه می شود. حداکثر مدت برای پرداخت حق الزحمه تأخیر مجاز نصف مدت قرارداد است. در صورت پیش آمدن تأخیر مجاز بیشتر از این مدت، مشاور می تواند خاتمه قرارداد را درخواست کند.

ماده ۲۰- تعلیق

۲۰-۱- کارفرما می تواند با اعلام قبلی ده روزه به مشاور در حین انجام خدمات، تمام یا فصلهایی از خدمات را طی ابلاغیه ای که تاریخ شروع و خاتمه تعلیق در آن معین شده است، به حالت تعلیق درآورد.

۲۰-۲- تعلیق خدمات از سوی کارفرما برای یک بار مجاز است. مدت تعلیق حداکثر یک چهارم مدت اولیه و یا ۴ ماه هرکدام کمتر است می باشد.

۲۰-۳- در صورتی که تمدید تعلیق ضرورت داشته باشد، کارفرما حداکثر تا ۱۰ روز قبل از پایان مدت تعلیق موضوع را به مشاور پیشنهاد می کند و در صورت موافقت مشاور، حداکثر به مدت ۳ ماه و بدون پرداخت هرگونه هزینه برای مدت تمدید شده، قرارداد تمدید می شود. در غیر این صورت، با درخواست مشاور به قرارداد خاتمه داده می شود.

۲۰-۴- پرداخت هزینه های مربوط به دوران تعلیق خدمات، ماهانه معادل ۳۰ درصد حق الزحمه متوسط ماهانه می باشد، پرداخت این مبلغ برای حداکثر ۴ ماه و به صورت اقساط ماهانه مجاز است.

۲۰-۵- مشاور موظف است از تاریخ شروع تعلیق خدمات مربوط را متوقف کند و حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز، گزارش پژوهش را تا هنگام اعلام تعلیق تهیه و با تعیین میزان هزینه های تعلیق، موضوع بند ۲۰-۴، به کارفرما تسلیم نماید.

۲۰-۶- مشاور ۲۰ روز قبل از انقضای مدت تعلیق یا تمدید تعلیق، نظر کارفرما را نسبت به چگونگی ادامه قرارداد استعلام می کند، در صورت ابلاغ شروع کار به شرح یادشده، اجرای قرارداد ادامه خواهد یافت، در غیر این صورت، مشاور می تواند خاتمه قرارداد را درخواست کند.

۲۰-۷- چنانچه در دوران تعلیق کارفرما تصمیم به لغو تعلیق بگیرد، موضوع را به مشاور ابلاغ می کند. در این صورت حداکثر ده روز پس از ابلاغ، کار ادامه می یابد.

ماده ۲۱- خاتمه دادن به قرارداد

- ۱-۲۱- کارفرما می‌تواند در هر زمان قرارداد را خاتمه دهد.
- ۲-۲۱- در هر فصلی که کارفرما قصد خاتمه دادن به قرارداد را داشته باشد، موضوع را با تعیین مهلت دو ماهه به مشاور اعلام می‌کند.
- ۳-۲۱- مشاور پس از دریافت ابلاغ خاتمه قرارداد، بی‌درنگ باید کار را متوقف کند و تا ۱۵ روز، گزارش وضعیت پیشرفت و گزارش پژوهش را تا هنگام ابلاغ یاد شده تهیه و تسلیم کند. این گزارش باید حاوی وضعیت پژوهش، پیشرفت آن و همچنین بخشهایی که تکمیل آنها به لحاظ حفظ منافع کار در مدت دو ماهه یاد شده ضروری و امکان‌پذیر است، همراه با تعیین میزان حق‌الزحمه آنها باشد.
- ۴-۲۱- هرگاه کارفرما رأساً یا براساس گزارش مشاور تشخیص دهد که لازم است تمام یا قسمتی از خدمات ناتمام تکمیل گردد، باید موضوع را به مشاور اعلام کند. در این صورت، مشاور موظف است خدمات تکمیلی را در مهلت دو ماهه انجام دهد.
- ۵-۲۱- در هر صورت، مشاور موظف است در پایان مهلت دو ماهه نسبت به تحویل اصل تمام اسناد و مدارک و گزارش پژوهش و ارائه صورت حساب حق‌الزحمه خدمات انجام شده و صورت هزینه‌های ناشی از پایان دادن قرارداد مانند موافقتنامه‌ها یا تعهدات مشاور در مقابل کارمندان خود یا مؤسسات دیگر و نیز هزینه مراجعت کارکنان خارجی و خانواده آنها به کشورشان و هزینه حمل‌وآزم آنها به کشورشان، مشروط بر این که این هزینه‌ها به منظور اجرای این قرارداد ایجاد شده باشد و بابت آنها به مشاور پرداختی نشده باشد، اقدام نماید.
- ۶-۲۱- کارفرما متعهد است، ظرف مدت ۱۵ روز پس از دریافت صورت حساب و صورت هزینه‌های موضوع بند ۲۱-۵ نسبت به بررسی آن براساس شرایط قرارداد و میزان خدمات انجام شده اقدام و طبق مفاد ماده ۱۷ با مشاور تسویه حساب کند. سپرده حسن انجام کار مشاور در این حالت با توجه به ماده ۱۷ آزاد می‌گردد.
- ۷-۲۱- در مورد شمول بند ۲۶-۱-۲ چنانچه منع قانونی رفع نشود، به قرارداد از سوی کارفرما خاتمه داده می‌شود و طبق مفاد این ماده عمل می‌گردد.
- ۸-۲۱- مشاور می‌تواند خاتمه دادن به قرارداد را در هر یک از موارد زیر درخواست کند:
- ۱-۸-۲۱- در صورت تأخیر مازاد بر ۳ ماه در پرداخت مطالبات خود مطابق بند ۱۵-۷
- ۲-۸-۲۱- در صورت سپری شدن حداکثر مدت تعیین شده برای پرداخت خسارت تاخیر مجاز، موضوع بند ۱۹-۲
- ۳-۸-۲۱- در صورت تمدید مدت تعلیق بیش از ۴ ماه، موضوع بند ۲۰-۳
- ۴-۸-۲۱- در صورت انجام ندادن مفاد بند ۱۲-۱ از سوی کارفرما بیش از ۳ ماه از تاریخ مورد نظر در برنامه زمانی

۲۱-۸-۵- در صورت عدم تبعیت کارفرما از رأی مرجع حل اختلاف
 ۲۱-۹- در صورتی که کارفرما حداکثر تا یک ماه زمینه‌هایی را که منجر به درخواست خاتمه
 قرارداد از سوی مشاور شده است، رفع کند، مشاور از درخواست صرف نظر می‌کند و
 خدمات خود را ادامه می‌دهد، در غیر این صورت پس از انقضای مهلت یک ماهه، قرارداد
 خاتمه یافته تلقی شده و سایر اقدامها طبق مفاد این ماده انجام می‌شود.

ماده ۲۲- فسخ قرارداد

۲۲-۱- کارفرما می‌تواند در هر یک از موارد زیر بدون اخطار قبلی، قرارداد را فسخ و موضوع را به
 مشاور ابلاغ کند.

۲۲-۱-۱- اثبات شمول قانون منع مداخله کارکنان دولت بر مشاور در زمان عقد قرارداد یا طی مدت
 قرارداد به استثنای مورد بند ۲۶-۱-۲

۲۲-۱-۲- عدم اطلاع به کارفرما در مورد بند ۲۶-۱-۲

۲۲-۱-۳- انتقال قرارداد به شخص یا اشخاص ثالث بدون مجوز کارفرما

۲۲-۱-۴- ورشکستگی به تقصیر یا انحلال شرکت

۲۲-۱-۵- اثبات این مطلب که مشاور برای گرفتن کار، به کارکنان کارفرما دستمزد، پاداش یا هدایایی
 داده یا آنها یا واسطه‌های آنان را در منافع خود شریک کرده است.

۲۲-۲- کارفرما در صورت تحقق هر یک از موارد زیر، ابتدا به مشاور اخطار می‌کند تا نسبت به رفع
 نواقص و اشکالها اقدام کند و جریان امور را ظرف مدت یک ماه به صورت قابل قبول
 درآورد. در صورت عدم اقدام مشاور نسبت به رفع نواقص در پایان مهلت تعیین شده
 موضوع فسخ قرارداد باید ابتدا به وسیله هیأتی متشکل از سه نفر به انتخاب وزیر یا بالاترین
 مقام سازمانی کارفرما بررسی و تایید شده و مراتب پس از اخذ موافقت مقام یادشده به
 مشاور ابلاغ گردد.

۲۲-۲-۱- تأخیر غیرموجه در انجام خدمات بیش از ۳۰ درصد مدت مربوط

۲۲-۲-۲- رعایت نکردن استانداردهای فنی و ضوابط حرفه‌ای

۲۲-۳- مشاور با دریافت ابلاغ فسخ قرارداد، موظف است از ادامه کار خودداری کند، بی‌درنگ
 کارفرما را از وضعیت کار مطلع سازد و طی مهلتی که از طرف کارفرما اعلام می‌شود
 (حداقل دو هفته)، اصل مدارک و گزارشهای کار انجام شده تا آن تاریخ را به کارفرما
 تحویل دهد.

۲۲-۴- کارفرما پس از ابلاغ فسخ قرارداد بی‌درنگ نسبت به ضبط تضمین حسن انجام کار به نفع
 خود اقدام کرده و نسبت به تعیین مبلغ مربوط به کار انجام شده قابل قبول تا تاریخ فسخ طبق
 شرایط قرارداد اقدام خواهد کرد. بدیهی است کارفرما موضوع را بی‌درنگ به سازمان

مدیریت و برنامه ریزی کشور به منظور اقدام لازم اعلام می کند.

ماده ۲۳- حل اختلاف

۲۳-۱- هرگاه در اجرا یا تفسیر مفاد قرارداد بین دو طرف اختلاف نظر پیش آید، دو طرف می توانند برای حل سریع آن قبل از درخواست ارجاع موضوع برای داوری طبق بند ۲۳-۳، برحسب مورد، به روش تعیین شده در بندهای ۲۳-۱-۱ و یا ۲۳-۱-۲ عمل نمایند.

۲۳-۱-۱- در مورد مسائل ناشی از برداشت های متفاوت دو طرف از بخشنامه هایی که به استناد ماده ۲۳ قانون برنامه و بودجه از سوی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ابلاغ شده است، هر یک از دو طرف از سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، چگونگی اجرای بخشنامه را استعلام نماید و دو طرف طبق نظری که از سوی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، اعلام می شود، عمل کنند.

۲۳-۱-۲- در مورد اختلاف نظرهایی که خارج از شمول بند ۲۳-۱-۱ است، رسیدگی و اعلام نظر درباره آنها به کارشناس یا هیأت کارشناسی منتخب دو طرف واگذار شود و دو طرف، طبق نظری که از سوی کارشناس یا هیأت کارشناسی در چارچوب قرارداد و قوانین و مقررات مربوط اعلام می گردد، عمل کنند.

۲۳-۲- در صورتی که دو طرف در انتخاب کارشناس یا هیأت کارشناسی موضوع بند ۲۳-۱-۲ به توافق نرسند یا نظر اعلام شده طبق بندهای ۲۳-۱-۱ و ۲۳-۱-۲، مورد قبول هر یک از دو طرف نباشد، برای حل اختلاف طبق بند ۲۳-۳ اقدام می گردد.

۲۳-۳- هرگاه در اجرا یا تفسیر مفاد قرارداد بین دو طرف اختلاف نظر پیش آید، که راجع به اموال باشد، هر یک از طرف ها می توانند درخواست ارجاع موضوع یا موضوعهای مورد اختلاف به داوری را به رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ارائه کنند.

تبصره یک: چنانچه رئیس سازمان با تقاضای یاد شده موافقت نمود، مرجع حل اختلاف شورای عالی فنی خواهد بود.

تبصره دو: رسیدگی و اعلام نظر شورای عالی فنی باید در چارچوب قرارداد و قوانین و مقررات مربوط انجام شود. پس از اعلام نظر شورا، دو طرف طبق آن عمل خواهند کرد.

۲۳-۴- ارجاع موضوع های مورد اختلاف به شورای عالی فنی، تغییری در تعهدات قراردادی دو طرف نمی دهد و موجب نمی شود که یکی از دو طرف به تعهدات قراردادی خویش عمل نکند.

ماده ۲۴- مالیات، بیمه و سایر حقوق و عوارض قانونی

۲۴-۱- پرداخت هرگونه مالیات، عوارض، حق بیمه تأمین اجتماعی و سایر حقوق دولتی مربوط به مشاور و کارکنان او و نیز حقوق گمرکی و عوارض مربوط به لوازم و وسایل مورد نیاز مشاور که در تاریخ امضای این قرارداد برقرار است یا در آینده برقرار خواهد شد و یا میزان

آن در آینده تغییر می‌نماید، با رعایت مفاد بند ۲۴-۲ به عهده مشاور است. مبالغی از این مالیات‌ها و عوارض و بیمه و سایر حقوق دولتی که باید بر طبق قوانین و مقررات از طریق کارفرما وصول شود، از پرداخت‌های مشاور کسر و به حساب وی به مراجع مربوط حواله می‌گردد. در صورت پرداختن و یا تأخیر در واریز کسور قانونی یاد شده، جبران زیان‌های آن بر عهده کارفرما خواهد بود.

۲۴-۲- در صورتی که مالیات، عوارض، حق بیمه تأمین اجتماعی و سایر حقوق دولتی، جز آنهایی که در هنگام امضای قرارداد وجود دارد، تغییر کند، مبلغ قرارداد مشاور نیز توسط کارفرما به تناسب براساس دستورالعملهای سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تعدیل خواهد شد.

ماده ۲۵- مسئولیت مشاور

۲۵-۱- مشاور در قبال کارفرما و برای ارائه خدمات پیش‌بینی شده در پیوست‌های شماره ۱ و ۲ این قرارداد مسئول است.

۲۵-۲- تأیید خدمات و یا مدارک و گزارشهای پژوهش مشاور از سوی کارفرما از مسئولیتهای مشاور در رعایت استانداردها و اصول علمی و فنی نمی‌گاهد و در هر حال مشاور مسئول و جوابگوی کاستیهایی است که به علت نقص کار او بعدها مشاهده گردد.

۲۵-۳- مسئولیت مشاور در قبال واگذاری بخشی از خدمات به اشخاص ثالث، اعم از حقیقی یا حقوقی، که بر حسب ضرورت مورد تأیید کارفرما نیز قرار گرفته باشد، کماکان همان مسئولیتهای موضوع این قرارداد است و موافقت کارفرما نسبت به واگذاری قسمتی از خدمات رافع هیچ‌یک از تعهدات و مسئولیتهای مشاور در برابر کارفرما نخواهد بود.

ماده ۲۶- ممنوعیت قانونی

۲۶-۱- مشاور اعلام می‌کند که در موقع عقد این قرارداد مشمول ممنوعیت اصل ۱۴۱ قانون اساسی و قانون منع مداخله کارکنان دولت مصوب ۱۳۳۷/۱۰/۲۲ نیست.

۲۶-۱-۱- در صورتی که خلاف آن برای کارفرما ثابت شود یا تغییراتی در صاحبان سهام، مدیران یا بازرسان مشاور ایجاد شود که با مفاد قوانین یاد شده تعارض داشته باشد، قرارداد فسخ می‌شود.

۲۶-۱-۲- در شرایطی که تغییراتی در دستگاههای دولتی یا کارفرما ایجاد شود که مشمول ممنوعیت یاد شده باشد، مشاور موظف است مراتب را به کارفرما اعلام کند و در صورتی که منع قانونی رفع نشود، کارفرما قرارداد را خاتمه خواهد داد. چنانچه مشاور مراتب را به محض اطلاع به کارفرما اعلام نکند، کارفرما قرارداد را فسخ می‌نماید.

۲۶-۲- کارکنان خارجی مشاور و یا همراهان ایشان حق دخالت در امور سیاسی ایران را ندارند.
 ۲۶-۳- مشاور موظف است تمام نتایجی را که در جریان انجام پژوهش تحصیل یا تولید می‌کند، محرمانه تلقی کند و حداکثر سعی خود را برای جلوگیری از دسترسی اشخاص غیرمجاز به آنها بکار بندد.

ماده ۲۷- حوادث قهری

در موارد وقوع حوادث قهری و بروز شرایط اضطراری مانند جنگ اعلام شده یا نشده، انقلابها و اعتصابات عمومی، شیوع بیماریهای واگیردار، زلزله، سیل و طغیانهای غیرعادی و خشکسالیهای بی سابقه و همچنین آتش سوزیهای دامنه‌دار، طوفان و حوادث مشابه که ناشی از کار مشاور نباشد، به ترتیب زیر عمل خواهد شد:
 ۲۷-۱- هرگاه بروز شرایط اضطراری انجام قرارداد حاضر را برای یکی از دو طرف غیرممکن سازد، می‌تواند پایان قرارداد را به طرف دیگر اعلام کند.
 ۲۷-۲- هرگاه شرایط اضطراری گذرا باشد و ادامه قرارداد حاضر به طور موقت امکان‌پذیر نباشد، طبق ماده تعلیق عمل می‌شود.

ماده ۲۸- انتقال به غیر

۲۸-۱- مشاور حق ندارد بدون کسب مجوز کارفرما موضوع این قرارداد را به شخص یا اشخاص حقیقی یا حقوقی دیگری منتقل یا واگذار کند.
 ۲۸-۲- کارفرما می‌تواند تمام یا قسمتی از حقوق یا اختیارات خود را با رعایت مقررات به اشخاص دیگر تفویض کند. در این صورت انجام تعهدات کارفرما در رابطه با حقوق یا اختیارات تفویض شده بر عهده آن اشخاص خواهد بود.

ماده ۲۹- رعایت مقررات ایمنی

مشاور باید اطمینان یابد که کارکنانش خدمات را به طور ایمن و مطمئن انجام می‌دهند و ضوابط ایمنی را در تمام مراحل انجام کار رعایت می‌کنند.

ماده ۳۰- مالکیت مدارک و نتایج پژوهش

نتایج پژوهش و مدارک و گزارشهایی که به موجب این قرارداد توسط مشاور تهیه می‌شوند متعلق به کارفرماست، مشاور می‌تواند با اجازه کارفرما یک نسخه قابل تکثیر از مدارک و گزارشهای یاد شده را نزد خود نگاه دارد، در صورتی که در شرایط خصوصی قرارداد محدودیتی قید نشده باشد، مشاور حق دارد با استفاده از پژوهش انجام شده در قرارداد،

مقالات علمی را با مجوز کارفرما در سمینارها، اجلاسها، نشریات علمی و فنی منتشر نماید. تبصره: در مورد پایان نامه های دانشجویی برای ارائه به دانشگاه یا اساتید مربوط، به مجوز کارفرما نیاز نیست.

ماده ۳۱- ابلاغها

هرگونه اطلاعیه مانند دستور کار، اعلام نظر یا تعلیق، پایان دادن به قرارداد و موارد مشابه، تنها به صورت کتبی معتبر خواهد بود. رسید دبیرخانه هر دو طرف و یا رسید تحویل پستی، ملاک تسلیم گزارشها، مدارک و مکاتبات است.

ماده ۳۲- زبان قرارداد

زبان قرارداد فارسی است. در صورتی که مدارک قرارداد علاوه بر زبان فارسی به زبان های دیگری نیز تهیه شده باشد، متن فارسی معتبر است. مشاور باید مدارک و گزارشهای پژوهش و پیشرفت کار و نیز سایر مکاتبات خود را به زبان فارسی تهیه کند.

ماده ۳۳- قانون حاکم بر قرارداد

این قرارداد از هر حیث تابع قوانین و مقررات دولت جمهوری اسلامی ایران است.